

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală 16.02.2019

Clasa a XI-a

Bareme de corectare și notare

1. Se consideră sirul $(a_n)_{n>0}$ cu termeni strict pozitivi. Dacă sirul $(a_{n+1}-a_n)_{n>0}$ este convergent către un număr real nenul, să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a_{n+1}}{a_n} \right)^n$

BAREM: Cum $\lim_{n \rightarrow \infty} (a_{n+1} - a_n) = \alpha \in \mathbb{R}_+^*$, atunci $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \infty$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a_{n+1}}{a_n} \right) = 1$, 2p

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{a_{n+1}}{a_n} \right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{a_{n+1} - a_n}{a_n} - 1 \right)^n = \dots \quad 1p$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{a_{n+1} - a_n}{a_n} \right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(1 + \frac{\alpha}{a_n} \right)^{\frac{a_n}{\alpha}} \right)^{\frac{\alpha n}{a_n}} = \dots \quad 2p$$

$$\stackrel{Stoltz}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\left(1 + \frac{\alpha}{a_n} \right)^{\frac{a_n}{\alpha}} \right)^{\frac{\alpha}{a_{n+1} - a_n}} = e \quad 2p$$

2. Fie matricea $A \in M_3(\mathbb{Q})$ ce satisface relația $A^3=5A$. Calculați rangul lui A^{11} .

BAREM: $A^3=5A$. De aici $A^{11}=5^5A$ deci rang $A^{11}=\operatorname{rang} A$, 2p

Deasemenea din $(\det A)^3=5^3 \det A$ avem $\det A=0$ singura soluție rațională, 2p

Din relația $A^3-5A=O_3$ -de fapt Hamilton-Cayley $A^3-TrA A+d_2A-\det A I_3=O_3$, determinanții de ordinul 2 nu pot fi toți nuli deci rangul lui A este 2, 3p

3. Calculați $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin x + \sin 2x + \dots + \sin n^2 x}{x + 3x + \dots + (2n-1)x}$, unde $n \geq 2$, n natural

BAREM: $-1 \leq \sin t \leq 1, \forall t \in \mathbb{R}$, 1p

Calculul sumei $x+3x+\dots+(2n-1)x = n^2x$, 1p

Deci $\frac{n^2}{n^2x} \leq \frac{\sin x + \sin 2x + \dots + \sin n^2 x}{x + 3x + \dots + (2n-1)x} \leq \frac{n^2}{n^2x}$, 3p
și prin criteriul cleștelui limita este 0, 2p

4. Rezolvați în \mathbb{R} ecuația :
$$\begin{vmatrix} x & 0 & x \\ x & x^2 & -x \\ -x+a & -a^2 & x+a \end{vmatrix} = 0, \text{ unde } a \in \mathbb{R}$$

BAREM:

$$\begin{vmatrix} x & 0 & x \\ x & x^2 & -x \\ -x+a & -a^2 & x+a \end{vmatrix} = 0 \xrightarrow[L_1+L_2+L_3]{L_3+L_2} \begin{vmatrix} x+a & x^2-a & x+a \\ x & x^2 & -x \\ a & x^2-a^2 & a \end{vmatrix} = 0 2p$$

$$\Rightarrow (x+a) \begin{vmatrix} 1 & x-a & 1 \\ x & x^2 & -x \\ a & x^2-a^2 & a \end{vmatrix} = 0 1p$$

$$\xrightarrow[c_1-c_3]{} (x+a) \begin{vmatrix} 0 & x-a & 1 \\ 2x & x^2 & -x \\ 0 & x^2-a^2 & a \end{vmatrix} = 0 2p$$

prin dezvoltare avem: $2x(x+a)(x^2-ax) = 0, \text{ cu solutiile } 0, \pm a 2p$